

[Fibiger.]

i den forløbne Tid at have visse Skavanker. Forskellige Foreninger har jo haft store Vanskeligheder, og forskellige af Husmændene er vist ogsaa — ja, jeg ved ikke, om jeg skal sige blevet misbrugt eller behandlet daarligt, saadan at den Hjælp, som var tilsigtet, ikke er kommet dem rigtig til gode.

Jeg tror derfor, det er rigtigt, at der nu gennem det foreliggende Lovforslag, der kaldes Forslag til Lov om Indkøbsforeninger for mindre Jordbrugere, foretages forskellige Ændringer, saaledes at man kan sikre Husmændene *noget* bedre end hidtil. Jeg vil dog nødtigt have, at det, selv om Titelen er Forslag til Lov om Indkøbsforeninger for mindre Jordbrugere, skal forstaas saaledes, at alle Husmændenes Indkøb skal foregaa i Fællesskab, saa at man ved at danne saadanne store Indkøbsforeninger fuldstændig tager Dispositionsfriheden fra den enkelte Husmand. I hvert Tilfælde mener jeg ikke, at man kan købe Husdyrene ind saadan i Flok og Følge og saa fordele dem, hvad man vist har gjort med de islandske Heste — det ærede Medlem Hr. Aage Fogh er jo en Kender af dette. Det kan godt være, at det er gaaet meget godt i dette Tilfælde, hvor man har faaet Dyrene ind udefra, men jeg synes, som sagt, ikke, man skal ordne det saaledes, at den enkelte Husmand ikke bliver i Stand til selv at foretage Indkøbene. Man bør heller ikke med Hensyn til Indkøb af Redskaber og Maskiner sætte ham helt ud af Spillet og derved maaske — kan jeg føje til — sætte den private Handelsstand noget ud af Spillet. Jeg tror ikke, det vil være heldigt for den videre Udvikling, om man unddrager sig Handelsstandens Medvirken her. Derfor vil jeg gerne have, at man i Udvalget ser paa disse Spørgsmaal, saaledes at det i hvert Fald ikke gøres obligatorisk, men at den enkelte Husmand selv kan afgøre, hvordan han ønsker at forholde sig i de forskellige Tilfælde.

Hvad Statshusmændene angaar, er det jo saaledes, at naar de faar et Etableringslaan, føres der selvfølgelig fra Husmandskommissionens Side Tilsyn med, at Indkøbene finder Sted, og at de finder Sted paa en saadan Maade, at Statshusmanden ikke bliver forrasket. Jeg vilde mene, at man egentlig ogsaa kunde gøre det paa lignende Maade her. Jeg er slet ikke sikker paa, om det var helt umuligt, at Husmandskommissionerne, der har stort Kendskab til Forholdene i Amtet, blev inddraget i dette, saaledes at de Erfaringer, der er

indhøstet ved de gennem Etableringslaanene foretagne Indkøb, kunde komme til Nytte her. Det Spørgsmaal vil jeg gerne have drøftet, i hvert Fald i Udvalget — det er maaske mere Stedet der end her.

I øvrigt skal jeg sige, som jeg begyndte med, at jeg tror, det er nødvendigt, at man faar Loven om Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere lavet noget om i Retning af det, der her er foreslaaet, og jeg skal paa mit Partis Vegne udtale, at vi vil medvirke til, at det kan blive saa godt som muligt ogsaa for Husmændene.

Med Hensyn til Lovforslaget om helt at afvikle de Driftslaaneforeninger, der blev stiftet ved Loven af 31. Marts 1928, skal jeg sige, at jeg mener, det er nødvendigt, at det sker. Det er rimeligt, at der har været Tab, saaledes som Forholdene for Landbruget har udviklet sig, og jeg maa sige, at jeg egentlig er glædeligt overrasket over, at Tabet ikke er blevet større, end det her viser sig, altsaa ca. 2 Mill. Kr. Jeg vil gerne udtale Ønsket om, at man ikke afsætter de her foreslaaede 1,5 Mill. Kr., men 2 Mill. Kr., for at man kan faa gjort rent Bord med det samme. Det er jo givet, at da disse Driftslaaneforeninger blev stiftet og det solidariske Ansvar skulde gøres gældende, var der mangfoldige, der ikke vilde gaa ind i en Driftslaaneforening, fordi de var klar over, at der kunde blive store Tab senere, idet mange af dem, der paa det Tidspunkt gik ind i Driftslaaneforeningerne, allerede var insolvente. Jeg maa mene, at saaledes som Forholdene har udviklet sig for Landbruget, vil det være naturligt, at man nu afvikler helt, og at Staten stiller de 2 Mill. Kr. til Raadighed. Ved at udstrække Afdragstiden, saaledes som det her er foreslaaet i Overensstemmelse med det Lovforslag, vi behandlede for et Øjeblik siden, vil man saa i Løbet af nogle Aar kunne faa det afviklet paa tilfredsstillende Maade.

Jeg kan paa mit Partis Vegne tilsige Medvirken til at naa et tilfredsstillende Resultat, saaledes at Afviklingen af Driftslaaneforeningerne kan ske snarest.

Aage Fogh: Angaaende det foreliggende Lovforslag om Indkøbsforeninger for mindre Jordbrugere vil jeg gerne til Indledning gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup, som sagde, at denne Lov i sin Tid var kommet til Verden som en Kriselov for at støtte det mindre Landbrug i en vanskelig Tid. Det er vistnok rigtigt, at denne Lov af en Del blev betragtet som en Kriselov, efter hvilken